

FIȘA

raportului de activitate în anul 2013 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai A.Ș.M.

I. Titlul, numele și prenumele Dr.hab.med., prof.univ., membru-cor. AȘM **OPOPOL NICOLAE**

II. Activitatea științifică

Conducător al programului de cercetări fundamentale "*Studiul epidemiologic al impactului temperaturilor extreme ale aerului asupra sănătății populației Republicii Moldova în condițiile schimbării climatului*", realizat de Centrul Național de Sănătate Publică al MS RM

Conducător a tezei de doctor în medicină a doctorandei Mariana Zavtoni "*Optimizarea supravegherii de stat a sănătății populației în relație cu aplicarea pesticidelor în agricultură*"

Conducător a tezei de doctor în medicină a doctorandei Elena Jardan "*Estimarea igienică a conținutului de plumb în factorii mediului înconjurător din Republica Moldova*"

Consultant a tezei de doctor în medicină a doctorandei Galina Obreja "*Impactul intervențiilor de sănătate publică asupra statutului nutrițional în iod*"

Conducător a tezei de doctor în medicină a doctorandului Dmitri Egorov "*Evaluarea igienică a condițiilor de muncă și stării de sănătate a muncitorilor din industria ușoară (de confecții)*".

III. Rezultatele științifice principale

Monografii în ediții internaționale	-
Monografii în alte ediții din străinătate	-
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 1	-
Articole în reviste cu factor de impact 0,1-1.0	-
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,1	-
Articole în alte reviste editate în străinătate	1
Monografii editate în țara	-
Articole în reviste naționale, categoria A	-
Articole în reviste naționale, categoria B	1
Articole în reviste naționale, categoria C	1

Articole în culegeri	2
Participarea la foruri științifice	8

Activitatea inovațională

Numărul de cereri prezentate	-
Numărul de hotărâri pozitive obținute	-
Numărul de brevete obținute	-
Numărul de brevete implementate	-

IV. *Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 cuvinte)*

În cadrul realizării etapei a treia „Evaluarea epidemiologică a impactului temperaturilor extrem de joase asupra sănătății populației Republicii Moldova” a programului științific „Studiul epidemiologic al impactului temperaturilor extreme ale aerului asupra sănătății populației Republicii Moldova în condițiile schimbării climatului”, anul trei de executare, au fost obținute următoarele rezultate:

Prin analiza complexă a condițiilor termice a perioadei rece a anilor 2001-2010 au fost stabilite două cele mai rece ierni - 2005/2006 și 2009/2010. Cel mai sporit număr de decese s-a înregistrat în perioadele reci a anilor 2005/2006 și 2009/2010 (depășind media pe ultimii 10 ani). În perioada de iarnă a anilor 2005/2006 în cele 4 regiuni cercetate s-au produs 52 decese în exces și în 2009/2010 – 152 decese în exces. Diferența este statistic semnificativă ($p < 0,001$). Analizând decesele excesive, a fost stabilit că în structura lor prevalează decesele persoanelor cu vârsta de 40 și peste; majoritatea lor s-au produs în cele mai reci luni – decembrie și ianuarie. Cele mai multe decese în exces s-au produs în mun. Chișinău (cu populație preponderent urbană) ($p < 0,001$).

În iarna 2005/2006 cel mai semnificativ impact (estimat prin regresie liniară) asupra deceselor excesive a avut scăderea temperaturii maxime a aerului ($r = -0,234$), iar în iarna rece din 2009/2010 – scăderea temperaturii minime ($r = -0,253$). În perioada iernii 2005/2006 cel mai sporit impact s-a produs de la combinarea temperaturilor scăzute cu viteza vântului (indicele Răcirii Eoliene – Windchill index), manifestat la a două zi a expunerii la condițiile termice stresante de frig (metodei Cross-corelare).

În aceste condiții climatice au fost specificate grupele de risc: din punct de vedere a vârstei - persoanele de 40 de ani și peste; din punct de vedere a stării de sănătate – persoanele care suferă de boli a sistemului cardiovascular; din punct de vedere a mediului de reședință - populația urbană; din punct de vedere a statutului social – persoanele fără un loc permanent de trai.

Pentru a reduce esențial impactul nefast a temperaturilor joase asupra sănătății la toate nivelele sunt necesare măsuri complexe de răspuns prin intervenții, avertizări timpurii și informarea adecvată a populației privind declanșarea fenomenelor climatice extreme. În ce privește sistemul ocrotirii sănătății, este necesară elaborarea și implementarea planurilor de acțiune la nivel de ramură și instituții, elementele de bază ale cărora să fie pregătirea materială și operațională din timp a instituțiilor medicale către perioada rece a anului, avertizarea oportună și monitoringul operațional efectuate de infrastructura respectivă. De asemenea:

1. Au fost generalizate datele și perfectată caracteristica particularităților meteorologice a regiunilor geografice (Nord, Centru și Sud) în perioada rece a anului cu utilizarea indicilor Răcirii Eolene, ulterior utilizată la calcularea riscurilor pentru sănătatea populației.
2. Identificate particularitățile epidemiologice ale impactului temperaturilor extrem de joase asupra sănătății populației, ca fenomen regional al schimbărilor climatice.
3. Caracteristica volumului și structurii solicitărilor de asistență medicală urgentă a populației mun. Chișinău în perioada rece cu temperaturi extrem de joase.

Cercetările științifice derulează conform planului prestabilit și aprobat de Consiliul Științific.

V. *Activitatea didactică*

Numărul cursurilor ținute	6
Numărul total de persoane la care ați fost conducător/consultant științific al tezei de doctorat	5
Numărul persoanelor la care ați fost conducător științific și care au susținut teza	1
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	-

VI. *Activitatea managerială*

Pe parcursul anului 2013 am activat ca șef de studii al cursului de perfecționare a medicilor igienişti și a medicilor laboranți.

VII. *Informații generale*

Suplimentar la cele relatate mai sus, am fost coautor al unui ghid de conduită pe perioada caniculei, publicat, am participat la 7 emisiuni televizate, abordând tematica sanatatea mediului, protectia consumatorului, pericolele care rezultă din consumului ciupercilor otrăvitoare, siguranța

legumelor în raport cu chimizarea agriculturii, siguranța alimentelor comercializate în stradă, intoxicațiile alimentare etc. și am efectuat următoarele activități clinice:

1. În conformitate cu Hotărârea Secției de Științe ale Naturii și Vieții nr.95 din 26 noiembrie 2012 „Cu privire la crearea comisiilor pentru aprecierea activității științifice, inovaționale, organizatorice și financiare în anul 2012 a instituțiilor medicale din sfera științei și inovării și pregătirea proiectelor de hotărâri ale Secției de Științe”, am activat în comisia care a verificat activitatea științifică, inovațională, organizatorică și financiară a Centrului Național Sănătate Publică.

2. În calitate de membru a Comisiei Naționale extraordinare de sănătate publică am participat pe data de 1 noiembrie 2012 în lucrările ședinței care a examinat trei probleme ardente: situația epidemiologică la gripă, situația epidemiologică la toxiinfecțiile alimentare și situația epizootologică și epidemiologică la rabie în Republica Moldova.

3. Conform Dispoziției MS nr.191-d din 28.05.2013 “Cu privire la instituirea grupului de lucru”, am participat la evaluarea implementării ordinului MS nr.904 din 17.09.2013 “Privind aprobarea listei produselor alimentare nerecomandate preșcolărilor și elevilor”.

4. La 18.06.2013 în calitate de membru a Comisiei Naționale extraordinare de sănătate publică am participat în lucrările ședinței comisiei care a examinat situația epidemiologică la BDA și toxiinfecții alimentare în Republica Moldova și funcționarea taberelor pentru odihna copiilor.

5. La 25.06.2013, conform adresării Ministerului Mediului al RM nr.03-07/991 din 12.06.2013, am examinat proiectul HG cu privire la aprobarea Strategiei de adaptare la schimbările climatice.

6. La 28.06.2013 am participat în lucrările Consiliului pentru coordonarea Programului Național de reducere a afecțiunilor determinate de deficiența de fier și acid folic.

7. Conform ordinului MS nr.841 din 22.07.2013 am activat ca membru al grupului de lucru pentru definitivarea Programului național în domeniul alimentației și nutriției.

8. Am examinat proiectul „Regulamentului sanitar privind cărțile și edițiile pentru copii”, elaborat de CNSP (la 09.08.2013) și am înaintat propuneri pentru completarea lui.

VIII. Participări la manifestări științifice:

17-22 aprilie 2013 - participare în lucrările misiunii OMS în domeniul sănătății ocupaționale.

9 iulie 2013 – participare la examinarea Strategiei adaptării bazinului râului Nistru la schimbările climatice, organizată de UNEP.

16.07.2013 – participare la masa rotundă cu tematica ”Protecția mediului și aspectele sociale în proiectele Programului Compact.

23-25 septembrie 2013 - participare cu raport la Conferința Finală în cadrul Proiectului Tempus ”Programe de Masterat în Sănătatea Publică și Servicii Sociale”.

29.10.2013 – participare cu raport la atelierul de lucru ”Schimbarea Climei și Sănătatea Publică – oportunități de dezvoltare a strategiilor de adaptare în sănătate”.

25-26 noiembrie 2013 – participare la Forumul Național pentru Sănătate, ediția II: ”Asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate prin acțiuni comune ale Guvernului și Societății”.

Semnătura

Nicolae Opopol